

Retouradres Postbus 7088, 5980 AB Panningen

Geadresseerde Adviesraad Sociaal Domein

Wilhelminaplein 1
5981 CC Panningen
T (077) 306 66 66
E info@peelenmaas.nl
www.peelenmaas.nl

Contactpersoon
Karin Voermans-Corstjens

Datum

Zaak 1894/2015/607973
Document 1894/2015/659832
Uw kenmerk
Onderwerp Reactie op advies naar een nieuwe aanpak van hulp bij het huishouden
Bijlage(n)

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein,

Op 1 juli jl. hebben wij uw positief advies ontvangen inzake het opzetten van pilots ten behoeve van een nieuwe aanpak van hulp bij het huishouden. Onze dank hiervoor.
Met dit voorstel is een richting aangegeven en de tweede helft van 2015 wordt gebruikt om een aantal zaken verder uit te werken, in nauw overleg met betrokkenen.

Voor de helderheid geven we per opmerking, suggestie, vraag of aanvulling een reactie.

A. *Algemeen*

* De ASD zou graag van de voortgang van de pilots op de hoogte gehouden worden en gaat er van uit, dat besluitvorming m.b.t. aanpassing van het beleid opnieuw aan haar voor advies zal worden voorgelegd.

De pilots worden tussentijds geëvalueerd. We zullen u daarvan op de hoogte houden en u om advies vragen als de ontwikkelingen vragen om een wijziging of bijstelling van de ingezette koers.

* De ASD vraagt zich af of de financiële kaders voor de komende jaren niet beter in beeld zijn te krijgen, bijvoorbeeld door extrapolatie van de financiële consequenties van de vergrijzing. De uitgangspunten van de pilots zijn erg financieel bepaald (40% minder in 2016). Verder mist de ASD duidelijke succescriteria, die nodig zijn om de uitkomst van de pilots te kunnen toetsen. Ze adviseert het college dan ook dringend deze in te bouwen.

We zijn voornemens de Rekenkamer te vragen (onafhankelijk) onderzoek te doen naar de pilots, waarvan een tevredenheidsonderzoek, een financieel onderzoek en een effectmeting naar meer verflechting tussen de formele en de informele zorgstructuur onderdeel uitmaken.

* Het zou in de ogen van de ASD een kwalitatieve verbetering kunnen zijn om voor de pilots een businesscase te schrijven met daarin opgenomen de beschikbare financiële ruimte en de vertaling van de visie (maatwerkvoorziening wordt algemene voorziening) naar concrete resultaten.

Op basis van berekeningen is de nieuwe opzet financieel gunstiger. Berekeningen laten zien dat de nieuwe situatie een bezuiniging oplevert. Hoe groot de financiële voordelen zullen zijn is nog niet exact te bepalen aangezien er veel onderdelen nog concreet moeten worden ingevuld die direct invloed hebben op de financiën.

* De ASD is van mening dat een juridische en fiscale toets **vooraf** de pilots een betere start zouden kunnen geven. Het is voor zorgvragers nu onduidelijk in welke positie zij komen te verkeren (werkgever).

Er is reeds gestart met een juridische en een fiscale toets.

* De ASD wijst het college op het risico van bureaucratisering: zorgaanbieders in een coöperatie, de kernorganisatie in een formele organisatorische vorm, het innen van contributies/bijdragen, administratieve verwerking van subsidies etc.

Dit is een goede waarschuwing. Deze boodschap hebben we ook vanuit de dorpen meegekregen. Systemen moeten niet te ingewikkeld gemaakt worden, maar soms dwingt wetgeving ons tot een bepaalde organisatieopzet.

* De doorlooptijd van de pilot is één jaar. De ASD geeft het college in overweging de pilots een langere doorlooptijd te laten hebben en eventueel -na positieve tussenrapportages- de pilots uit te breiden naar andere kernen.

De kernen Kessel/Kessel-Eik, Koningslust en Meijel hebben zichzelf kandidaat gesteld voor de pilots. Er zijn daarnaast kernen die hebben aangegeven zich in een later stadium te willen aansluiten of te kiezen voor een nieuwe variant. Dit behoort tot de mogelijkheden. De notitie wordt hierop aangevuld.

B. *Participatie van relevante groeperingen*

* Er is slechts een beperkt aantal groeperingen betrokken in de totstandkoming van het voorstel. De ASD vraagt zich af wie de "breed samengestelde begeleidingsgroep" heeft samengesteld, om welke redenen de huidige groeperingen zijn uitgenodigd en welke overige groeperingen om welke redenen niet betrokken zijn geweest in de totstandkoming van het voorstel.

In de notitie wordt in bijlage 1 naast de samenstelling van de begeleidingsgroep ook het tot stand komen van de begeleidingsgroep toegevoegd.

Er hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met hulpen, hulpvragers en zorgaanbieders (management). Daarnaast zijn er twee grote bijeenkomsten georganiseerd over de nieuwe aanpak van hulp bij het huishouden waarbij actieve kernvrijwilligers zoals kernteams WWZ, dorpsoverleggen, dorpsinfeloketten, KBO's en belangengroeperingen zijn uitgenodigd.

* Pilot type A wordt thans voorgesteld voor de kernen Kessel/Kessel-Eik en Koningslust, aangezien zij zich daarvoor hebben aangemeld, en pilot type B wordt gehouden in Meijel vanwege de bijzondere wijze waarop aldaar door één Zorginstelling reeds hulp in het huishouden wordt georganiseerd. Daarbij is het de ASD onduidelijk of er wellicht meer initiatieven zijn die in een pilotvorm ondergebracht zouden kunnen

worden (misschien wel pilot type C of D). De ASD heeft verder niet kunnen vaststellen, dat het voornemen om een dergelijke pilot te starten ook is voorgelegd aan groeperingen in de andere dorpskernen. Het is dus lastig om vast te stellen, dat er bij de totstandkoming van de opzet van de pilots voldoende betrokkenheid en participatie is geweest van eenieder die belang heeft bij dit thema. Daarnaast zijn de zorgorganisaties in het geheel niet betrokken in de totstandkoming van de pilots. In punt 7.4 van de notitie wordt er wel kort over gesproken, echter dat is niet op basis van volwaardige participatie maar meer de mening van de scribeur.

Zoals hierboven reeds vermeld, hebben alle kernen zich zowel via de begeleidingsgroep als via de twee grote bijeenkomsten die georganiseerd zijn, kandidaat kunnen stellen voor een pilot. Daarnaast kunnen kernen op een later moment aansluiten of kiezen voor een nieuwe variant.

C. *Integraliteit*

* De ASD begrijpt de opzet van de subsidieregeling en de kortingsregeling die het college wil doorvoeren maar vraagt zich af of de subsidiëeringswijze overeenkomt met subsidieverstrekking in andere beleidsterreinen / sectoren. M.a.w. is deze keuze een integrale keuze?

Wat betreft de subsidiëeringswijze (kortingsregeling) hebben we niet echt vergelijkingsmateriaal. Daarom willen we alvorens de gemeenteraad de kortingsregeling vaststelt, de keukentafel gesprekken met de betreffende mensen laten plaatsvinden om ook meer inzicht te krijgen in de financiële situatie en de belastbaarheid van de mensen.

* De ASD is van mening dat een pilot een uitstekend instrument is om iets te testen, ervaring op te doen en de uitkomsten in nieuw beleid onder te brengen. Wanneer echter de financiële middelen niet geheel worden gebruikt (waarbij we dat niet weten, want er zijn geen financiële kaders) dan is het voorstel om de overschotten te gebruiken voor burgerinitiatieven in het sociaal domein. De ASD geeft het college in overweging eventuele overschotten toe te voegen aan de **algemene reserves** voor het sociaal domein.

In de notitie staat op blz 13 onder 4.6. financiële uitgangspunten onder b: Indien er financiële middelen worden uitgespaard door deze verandering (en er dus budget op de begroting overblijft) worden deze eerst en vooral ingezet om burgerinitiatieven in het sociaal domein te faciliteren. Deze middelen kunnen inderdaad zoals u in overweging geeft toegevoegd worden aan de algemene reserve voor het Sociaal Domein.

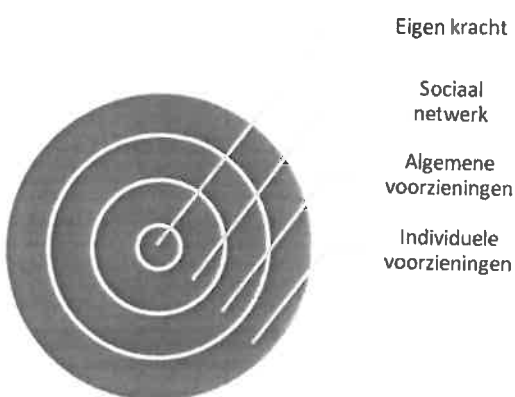
D. *Inhoud*

* De algemene voorziening is een voorziening waar elke burger van Peel en Maas gebruik van kan maken, ongeacht het inkomensniveau. Dat betekent, dat zorgvragers met inkomens vanaf 150% van het sociaal minimum ook gesubsidieerde hulp kunnen ontvangen. De ASD verwacht hierover een rechtvaardigheidsdiscussie. Verder wordt in de notitie vermeld, dat de huidige eigen bijdrage van maximaal 26 euro erg laag is. De ASD vraagt zich af waarop deze stelling is gebaseerd. De minimale eigen bijdrage per 4 weken gaat in de algemene voorziening van 26 naar 36 euro. Dat is voor mensen op het sociaal minimum best een forse verhoging (38%).

Waarop baseert u de opmerking dat u verwacht dat er een rechtvaardigheidsdiscussie gaat plaatsvinden indien zorgvragers boven 150% van het sociaal minimum ook gesubsidieerde hulp ontvangen? Deze groep ontvangt nu ook hulp bij het huishouden via een maatwerkvoorziening. Zoals hierboven reeds vermeld wordt de kortingsregeling pas door de gemeenteraad vastgesteld op het moment dat we middels keukentafelgesprekken een beter inzicht hebben in de financiële situatie van de mensen uit de pilot kernen.

* Het basisrecht van elke burger op een maatwerkvoorziening blijft overeind. De ASD zou graag zien, dat er voldoende duidelijke communicatie over dit principiële recht wordt verzorgd.

De communicatie adviseur van de gemeente is lid van de begeleidingsgroep. In het proces is voortdurend aandacht voor communicatie. In zijn algemeenheid wordt bij het bepalen van een geschikte oplossing gewerkt met onderstaand model.

* De ASD vraagt zich af of de kernorganisatie kwalitatief in staat is te beoordelen of een zorgvrager tot de doelgroep behoort en welke hulp noodzakelijk is. De situatie kan ontstaan dat de zorgvrager door "de buurman" beoordeeld wordt. Is dit wel een reële optie? Het beroep doen op een maatwerkvoorziening zou ook voort kunnen vloeien uit de (individuele) kwaliteiten van de kernorganisatie. Dit zijn immers burgers, die zich belangeloos inzetten voor de gemeenschap, maar die wellicht de kwaliteiten ontberen om te toetsen of zorgvragers tot de doelgroep behoren. De kwaliteiten die nodig zijn om de "lichte toets" -die overigens nog ontwikkeld moet worden- uit te voeren, zijn eveneens nog niet benoemd.

De pilotkernen gaan hier zelf over nadenken. De gemeente faciliteert hen daarbij. Daarnaast vindt hierover ook overleg plaats met de consultants Zorg en ondersteuning die nu de keukentafel gesprekken voeren voor de maatwerkvoorzieningen. Er wordt gezocht naar een goede start waarbij de ervaringen, die tijdens de pilot naar voren komen, aanleiding kunnen zijn een en ander bij te stellen.

* De zelfstandige hulp in de huishouding moet de positie van ZZP-er aannemen. Voor vele hulpen, die nu nog in loondienst zijn bij een zorgaanbieder, is dit een ontzettend grote stap. Mogelijk zelfs zo groot, dat deze stap niet gezet wordt en dat de door de zorgvrager zo vurig gewenste continuering van de bestaande situatie (lees: de huidige hulp blijft komen) niet kan worden gerealiseerd. De huidige in loondienst zijnde hulpen kunnen niet verplicht worden ZZP-er te worden en kunnen na een ontslag met recht een beroep

doen op een WW-uitkering. De pilot kan dus negatieve gevolgen voor de uitkeringen hebben. De ASD vraagt zich af of er alternatieven onderzocht zijn.

Een alternatief is pilot B, waarbij de hulpen in dienst blijven van zorgaanbieders.

Wij vertrouwen erop u met bovenstaande antwoorden voldoende te hebben geïnformeerd en danken u nogmaals voor het advies.

Om een snelle dienstverlening te bevorderen vragen wij u bij contact over deze zaak het zaaknummer 1894/2015/607973 te vermelden.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Peel en Maas,

de gemeentesecretaris/directeur

Drs. H. Mensink

de burgemeester,

W.J.G. Delissen-van Tongeren